ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова ГО “Міжнародна спілка супервізорів”
Зінько О.М.
“21” серпня 2026 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «ПРОФЕСІЙНА СУПЕРВІЗІЯ»

Назва курсу	**«Професійна супервізія»**
Тривалість навчання	6 місяців Початок - 10 березня 2027 року Завершення - 25 серпня 2027 року
Графік курсу	Щосереди з 18.00 до 21.00
Обсяг курсу	Лекції 10*3=30 годин Практичні 5*3=15 годин Навчаючі супервізії 10*3=30 годин Метасупервізії 5*3=15 годин Асиміляційні сесії = 6 годин Самостійна робота =30 годин Сертифікація - 24 години
Кількість годин / кредитів	150 годин (5,0 кредитів ECTS) **Курс відповідає вимогам по підготовці супервізорів відповідно до Положення про супервізію від 6.08.2026 р. № 993**
Платформа для навчання	ZOOM, особистий кабінет на сайті https://westudy.ua/perspektiva
Викладачі	**Зінько Оксана-** Ph.D , психологиня, Голова ГО "Міжнародна спілка супервізорів", засновниця ГО "Соціальний проєкт "Разом", директорка Інституту підвищення кваліфікації психологів "Перспектива". Супервізорка, метасупервізорка, сертифікована психологиня EuroPsy (Європейська федерація психологічних асоціацій) (PSY 165794), American Psychological Association (C2606152435). Авторка курсу "Професійна супервізія" (свідоцтво №139934). **Антоненко Наталія** - психологиня, сертифікована супервізорка в полімодальному підході, метасупервізорка, співзасновниця та секретар ГО «Міжнародна спілка супервізорів». Співзасновниця та членкиня етичного комітету ГО «Соціальний проєкт «Разом», Голова ГО «Український інститут інтегративної психології та психотерапії». Координаторка Програми підготовки психотерапевтів з Інтегративної стратегічної психотерапії в Україні (ACCPI, EAIP, EAP), викладачка та супервізорка в Інституті підвищення кваліфікації психологів «Перспектива». **Короцінська Юлія** - психологиня, психотерапевтка за методом символдрами, сексологиня, метасупервізорка, Експертка з саморегуляції емоцій. Голова Етичного комітету ГО "Міжнародна спілка супервізорів". Старша викладачка кафедри загальної та соціальної психології ДонНУ ім. В.Стуса. Менторка та супервізорка психологів-початківців. Членкиня Української спілки психотерапевтів, Інституту розвику символдрами та глибинної психології, Української національної академії сексології, Міжнародної спілки супервізорів. Досвід роботи 16 років.

	Селіванова Олена - психологиня, сертифікована супервізорка в полімодальному підході, метасупервізорка, Голова комітету з підвищення кваліфікації супервізорів ГО «Міжнародна спілка супервізорів», керівник психологічного відділу міжнародної ІТ-компанії, член НПА, у процесі навчання у напрямках «Екзистенційний аналіз та логотерапія GLE-International». **Мітченко Катерина** - PhD, супервізорка та метасупервізорка в полімодальному підході, психологиня; авторка навчальних курсів для психологів та більше 50 наукових публікацій. Супервізорка ГО "СП РАЗОМ" та БФ "Безпечне майбутнє"; психолог-коуч проєкту "Право на бізнес» БФ "Право на захист". Голова ГО "Соціальний проект РАЗОМ". Членкиня ГО: "Міжнародна спілка супервізорів" (секретар Етичної комісії) та "Національна психологічна асоціація, у процесі навчання у напрямку"Психоаналітична терапія" **Горак Нетта** - лікарка психологиня, психіатриня. Сертифікована супервізорка, метасупервізорка. Авторка супервізійних семінарів та воркшопів для психологів на клінічні теми. Викладачка курсу «Пропедевтика психіатрії для психологів» від Інституту підвищення кваліфікації психологів «Перспектива». 15 років досвіду роботи з клієнтами, що мають психічні розлади від депресії до шизофренії. Членкиня Міжнародної спілки супервізорів, Національної психологічної асоціації, Association for Contextual Behavioral Science
Сторінка курсу	https://www.psy-perspektiva.com.ua/superviziya#kurs-superviziya https://supervision-spilka.com/professional-supervision
Передумови зарахування на курс	Не менше 10 років у соціономічній професії (психологія, педагогіка, соціальна робота, медицина) Не менше 5 років практичної діяльності Щонайменше 1 рік участі у груповій супервізії Наявність психотерапевтичної освіти чи викладацької діяльності - вітається Процедура допуску до навчання передбачає проведення первинного інтерв'ю у форматі співбесіди
Мета та завдання курсу	**Мета** курсу спрямована на підготовку майбутніх супервізорів та після його завершення, що сприятиме їх успішній професійній діяльності. **Завдання курсу «Професійна супервізія»:** - розширення й поглиблення знань у сфері професійної супервізії; - вдосконалення необхідних умінь для майбутніх супервізорів; - стимулювання до особистісного та професійного самовдосконалення; - створення майбутніми супервізорами індивідуальної стратегії професійної реалізації протягом навчання та після нього.
Міждисциплінарні зв'язки	Зміст курсу тісно пов'язаний із такими дисциплінами: «Консультативна психологія», «Тренінг професійного зростання», "Основи психотерапії", "Сімейна психологія", "Психодіагностика", "Основи патопсихології".
Інформація про курс	Курс «**Професійна супервізія**» складається з двох модулів. У змісті першого модуля **«Теоретичні основи професійної супервізії»** аналізуються основні теоретичні уявлення щодо професійної супервізії; розкривається понятійний і термінологічний апарат курсу; висвітлюються види та особливості застосування професійної супервізії у діяльності психолога.

	У змісті другого модуля **«Практичні основи професійної супервізії»** відбувається практико-орієнтована робота у формі навчальних супервізій, демовізій, дидактичні розбори.
Актуальність курсу	Опанування курсом дає можливість психологу набути уміння проводити професійну супервізію індивідуального та групового формату, допомагати колегам ефективно вирішувати професійні труднощі, формувати професійній імідж, оволодівати необхідними уміннями професійного самовиховання, самоосвіти та самоорганізації, та створювати індивідуальну стратегію професійного самовдосконалення.
Структура курсу	**Семінар 1. Вступ до супервізування.** 1.1. Супервізія як вид професійної діяльності. 1.2. Становлення супервізорської практики. 1.3. Завдання, роль, позиція супервізора. 1.4. Сетинг в супервзії. **Семінар 2. Етичні та організаційні принципи супервізії.** 2.1. Кодекс супервізійної етики. 2.2. Кодекс практики. 2.3. Компетентність супервізорів. 2.4. Принципи і правила роботи супервізійної групи. 2.5. Роль супервізора у групі. 2.6. Етапи роботи супервізійної групи. **Семінар 3. Функції та ролі супервізора. Фокуси уваги супервізії.** 3.1. Функції супервізії. 3.2. Супервізорські ролі. 3.3. Фокуси уваги у полімодальній багатофокусній супервізії. **Семінар 4. Багатофокусна модель супервізії.** 4.1. Види моделей супервізії. 4.2. Рівні супервізії. 4.3. 3, 6, 8 та баготофокусна модель супервізії. **Семінар 5. Відмінність інтервізії та супервізії.** 5.1. Визначення та теоретичні основи супервізії та інтервізії. 5.2. Порівняння структурних, функціональних та етичних аспектів. 5.3. Критерії вибору формату залежно від запиту та професійного рівня. **Семінар 6. Індивідуальна супервізія.** 6.1. Особливості структури, етапів та завдань індивідуальної супервізії. 6.2. Структура супервізійного процесу: етапи, техніки, контрактування. 6.3. Роль міжособистісної динаміки, зворотного зв’язку та рефлексії у форматі «один на один». **Семінар 7. Супервізія в організаціях.** 7.1. Моделі впровадження супервізії в організаційних контекстах: освітні, медичні, соціальні установи. 7.2. Особливості супервізійного запиту та контрактування в умовах організаційної

	системи. 7.3. Взаємодія між супервізором, фахівцем і адміністративною структурою: виклики та етичні аспекти. **Семінар 8. Тематична супервізія.** 8.1. Поняття та призначення тематичної супервізії як форми поглибленого опрацювання окремих професійних тем. 8.2. Формати проведення тематичної супервізії: фокус на етичних дилемах, методологічних підходах, цільових групах клієнтів. 8.3. Критерії ефективної організації тематичних супервізій у межах професійної спільноти або навчального процесу. **Семінар 9. Документація супервізора** 9.1. Види документації в супервізійній практиці. 9.2. Принципи оформлення, зберігання та конфіденційності супервізійних матеріалів відповідно до етичних стандартів. 9.3. Документація як інструмент професійної відповідальності, розвитку та сертифікації супервізора. **Семінар 10. Метавізія. Дидаткичний розбір супервізії.** 10.1. Поняття метавізії як рефлексивного рівня супервізійної практики, спрямованого на аналіз процесу супервізії. 10.2. Дидактичний розбір супервізійної сесії: цілі, структура, фокус уваги, етапи розбору. 10.3. Метавізія як інструмент розвитку супервізорської компетентності, критичного мислення та професійної ідентичності.
Політика курсу	**Політика щодо дедлайнів** Виконання поставлених завдань протягом курсу має відбуватися відповідно графіку. **Політика щодо академічної доброчесності:** закликаємо слухачів до здобуття теоретичних знань і практичних навичок із застосування принципів та правил дотримання політики академічної доброчесності; формування академічної культури та нетолерантного ставлення до проявів академічного шахрайства; вироблення необхідних практичних навичок усного та писемного мовлення, необхідних для майбутньої супервізорської діяльності; формування ефективної мотивації до самоосвіти та розвитку, здатності до критичного мислення і перевірки фактів. **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом. Слухачі мають інформувати менеджера про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку слухачі зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання всіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Політика академічної поведінки та етики:** Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом; Вчасно виконувати завдання домашні завдання та для самостійної роботи;
Сертифікація.	На завершення курсу слухач подає: - звіт про роботу супервізора (не менше 20 годин загалом) - протокол проведеної групової та індивідуальної супервізії - рефлексію щодо навчання на курсі.

Сертифікат	За успішного проходження курсу та виконання поставлених завдань видається сертифікат про присвоєння статусу “Супервізор” від ГО “Міжнародна спілка супервізорів”
Менеджерка курсу	Шаталова Анастасія. Зв'язатися у Telegram - @ashatalova_psy

Основна література з курсу “Професійна супервізія”

1. Браун А., Боурн А. Супервізор у соціальній роботі: супервізія догляду в громаді, денних та стаціонарних установах. Київ: Університет. вид-во «Пульсари», 2013. 240 с.
2. Савчук О. М., Миргородська І. В. Стандарти супервізії в соціальній роботі: Наукові записки НАУКМА. Т. 136: Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота. Київ, 2016. С. 67–71.
3. Ушакова І. В. Супервізія: навч. посіб. [для студентів вищ. навч.закл.]. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. 228 с.
4. Шендеровський К. С. Тактичний менеджмент соціальної служби: посіб. для керівників соц. служб. Київ: [б. в.], 2011. 222 с.
5. Абакумова-Кочюнене Ю. Процесс супервизии: экзистенциальный взгляд. Бирштонас-Вильнюс: ВЕЭАТ, 2005. URL: http://valery-159.narod.ru/psykhologi/psy/psy_026.htm.
6. Астремська І. В. Прикладні методики та основи супервізії в соціальній роботі: навч. посіб. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 396 с.
7. Будинайте Г. Л. Поле профессиональной супервизии в системном подходе сегодня. Психология и психотерапия семьи. 2018. No 4. С. 15–29. URL: https://cyberleninka.ru/article/n/pole-professionalnoy-supervizii-v-sistemnom-podhode-segodnya.
8. Булюбаш И. Д. Как быть полезным терапевту или алгоритм очной супервизии. URL: http://gestalt.dp.ua/index/0-123.
9. Винер Дж., Майзен Р., Дакхэм Дж. Супервизия супервизора.Практика в поиске теории. Когито-Центр, 2006. 352 с.
10. Джейкобс Д., Мейер П. Сеупервизорство. URL:https://bib.convdocs.org/v16676/?download=1.
11. Забирко А. А. Практика супервизии в образовании психологов.Центр проблем развития образования БГУ. URL: http:/charko.narod.ru/tekst/sb1/zab.html.
12. Кокорева, Ю. В. Технологии супервизии в социальных учреждениях: функции и направления. Текст: непосредственный. Молодой ученый. 2020. No 2 (292). С. 196–198. URL: https://moluch.ru/archive/292/66265/.
13. Кочюнас Р. Процесс супервизии: экзистенциальный взгляд. Экзистенциальная и гуманистическая психология. URL: http://hpsy.ru/public/x2271.htm.
14. Психологическая супервизия: учеб. пособие для бакалавриата и специалитета. 2-е изд. Москва: Юрайт, 2019. 176 с.
15. Развитие профессиональной идентичности психотерапевта: шесть стадий процесса супервизии. Ассоциация супервизоров и консультантов. URL: https://supervis.ru/library/document/1349098735-superviziya-razvitie-professionalnoy-identichnosti-psihoterapevta-shest.
16. Супервизия психотерапии. Академик. URL: http://dic.academic.ru/dic.nsf/enc_psychology/1090/.
17. Шаверен Дж. Супервизирование эротического переноса и контрпереноса. Журнал практической психологии и психоанализа. 2006. No 2. URL: https://psyjournal.ru/articles/cupervizirovanie-eroticheskogo-perenosa-i-kontrperenosa.

18. Шмойлова М. С. Супервизия в системе дополнительного психологического обучения. Новый век. URL: http://institutnv.ru/stati-propsihologicheskoe-obrazovanie/superviziya-v-sisteme-dopolnitelnogopsikhologicheskogo-obucheniya/.
19. Гаранькова И. Ю. Краткая история развития супервизии, 2016. URL: http://www.ww.supervis.ru/content/1296485948-garankova-iyukratkaya-istoriya-razvitiya-supervizii
20. Микаэлян, Л. Л. Особенности супервизии в эмоционально-фокусированном подходе. Психология и психотерапия семьи. 2018. No 2. URL: http://familypsychology.ru/mikae-lyan-l-l-osobennosti-supervizii-v-e-motsional-no-fokusirovannom-podhode/.
21. Ушакова І. В. Супервізія: навч. посіб. для студентів вищ. навч.закл. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. 228 с.

Література іноземною мовою

1. Andersen, T. (1987). The reflecting team: Dialogue and meta-dialogue in clinical work. Family process, 26(4), 415–428.
2. Attardo, S., & Pickering, L. (2021). Pragmatics and its Applications to TESOL and SLA. John Wiley & Sons.
3. Balint, M. (1948). On the psychoanalytic training system. Int. J. Psycho-Anal, No 29, 163–173.
4. Bernard, J., Goodyear, R. (2004). Fundamentals of clinical supervision:3rd ed. Boston: Pearson Education, 416 p.
5. Borders, L. D., & Leddick, G. R. (1987). Handbook of counseling supervision (pp. 9–10). Alexandria, VA: Association of Counselor Education and Supervision.
6. Caplan, G. (1998). Mental health consultation and collaboration. Long Grove. Waveland Press.
7. Colapinto, J. (1998). Teaching the structural way. Handbook of family therapy training.
8. Falender, C., Shafranske, E. (2004). Clinical supervision: a competency based approach. Washington D. C.: American Psychological Association, 348 p.
9. Fleming, J., Benedek, T. F. (1983). Psychoanalytic Supervision: A Method of Clinical Teaching. New-York: International Universities Press, 236 p.
10. Hawkins, P., Shohet, R. (2002). Supervision in the helping professions: an individual, group and organizational approach: Philadelphia, 230 p. 11. Hess, A. K. (2008). Psychotherapy supervision: A conceptual review.
11. A. K. Hess, K. D. Hess, & T. H. Hess (Eds.), Psychotherapy supervision: Theory, research, and practice (pp. 3–22). John Wiley & Sons, Inc.
12. Kadushin, A., Larkness, D. (2014). Supervision in Social Work, Columbia University Press. Fifth edition. Faculty & Staff Authored Books, 432 p. URL: https://scholarworks.boisestate.edu/fac_books/84.
13. Kessel, L., Dinien, H. (1993). The Dutch Concept of Supervision: Its Essential Characteristics as a Conceptual Framework. The Clinical Supervisor, No 1, pp. 5–27.
14. Kovacs, V. (1936): Training and control analysis. Int. J. Psycho-Anal, No 17, pp. 346–354.
15. Lesser, R. M. (1983). Supervision: Illusions, anxieties, and questions. Contemporary Psychoanalysis, No 19, pp. 120–129.
16. Liddle, H. A., Breunlin, D. C., Schwartz, R. C. (ed.) (1998). Handbook of family therapy training and supervision. Guilford Press. The Guilford family therapy series. New York; London.
17. Montgomery, M. J., Hendricks, C. B., & Bradley, L. J. (2001). Using sy- stems perspectives in supervision. The Family Journal, No 9(3), pp. 305– 313. URL: https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/10664807010 93011.
18. Rogers, K. (1951). Client-Centered Therapy Boston: Houghton Miffline.

19. Selvini, M., Palazzoli, M. S., Allegra, G., Babando, R., Basile, P., Bedarida, L., ... & Serra, T. (2003). How Are the Anorexics Treated by Mara Selvini Palazzoli and Her Teams between 1971 and 1987 Faring. A Quantitative Study on the Results of Family Therapy, No 24(4), pp. 381–402.
20. Smith, R. L. (1993). Training in marriage and family counseling and therapy: Current status and challenges. Counselor Education and Supervision, No 33(2), pp. 89–101.
21. Supervision in Social Case Work. A Problem in Professional Education (1936). By Virginia P. Robinson. Chapel Hill: University of North Carolina Press, 199 p.
22. Systems Perspectives in Supervision (2001). The family journal: counseling and therapy for couples and families, No 9(3), pp. 305–313.
23. Todd, T. C., & Storm, C. L. (2014). The complete systemic supervisor: Context, philosophy, and pragmatics. John Wiley & Sons.
24. Tuker, K. (2002). The Milan Approach to Family Therapy: a Critique. URL: http://www.priory.com/psych/milan.htm.
25. Watkins, C. E., Jr. (2013). The contemporary practice of effective psychoanalytic supervision. Psychoanalytic Psychology, No 30, pp. 300–328. URL: https://psycnet.apa.org/record/2013-07337-001.
26. Watkins, C. E., Jr. (2011). Does psychotherapy supervision contribute to patient outcomes? Considering 30 years of research. The Clinical Supervisor, 2011a, No 30, pp. 235–256. URL: https://www.tandfonline. com/doi/abs/10.1080/07325223.2011.619417.
27. Watkins, C. E., Jr. (2012). Psychotherapy supervision in the new millennium: Competency-based, evidence-based, particularized, and energized. Journal of Contemporary Psychotherapy, No 42, pp. 193–203. URL: https://link.springer.com/article/10.1007/s10879-011-9202-4.
28. Watkins, C. E., Jr. (2013). The beginnings of psychoanalytic supervision: The crucial role of Max Eitingon. American Journal of Psychoanalysis, 2013a, No 73, pp. 254–270. URL: https://link.springer.com/article/ 10.1057/ajp.2013.15.
29. Watkins, C. E., Jr. (2011). Toward a tripartite vision of supervision for psychoanalysis and psychoanalytic psychotherapies: Alliance, transference-countertransference configuration, and real relationship. The Psychoanalytic Review, 2011b, No 98, pp. 557–590. URL: https://guilfordjournals.com/doi/10.1521/prev.2011.98.4.557.
30. Watkins, C. E., Jr. Milne, D. L. (Eds.). Wiley-Blackwell international handbook of clinical supervision. URL: https://onlinelibrary.wiley.com/doi/book/10.1002/9781118846360.
31. Webb, A., & Wheeler, S. (1998). How honest do counsellors dare to be in the supervisory relationship? An exploratory study. British Journal of Guidance and Counselling, No 26, pp. 509–524. URL: https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/03069889808253860.
32. Wester, S. R., Vogel, D. L., & Archer, J. (2004). Male restricted emotionality and counseling supervision. Journal of Counseling and Development, No 82, pp. 91–98. URL: https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/j.1556-6678.2004.tb00289.x.
33. Wheeler, S. (2007). Editorial. Counselling and Psychotherapy Research, No 7, pp. 1–2. URL: https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1080/14733140601185324.
34. White, V., & Queener, J. (2003). Supervisor and supervisee attachments and social provisions related to the supervisory working alliance. Counselor Education & Supervision, No 42, pp. 203–218. URL: https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/j.1556-6978.2003.tb01812.x.
35. Williams, A. (1995). Visual and active supervision: Roles, focus, technique. New York: W.W. Norton. URL: https://psycnet.apa.org/record/1995-97218-000.
36. Williams, A. M., Helm, H. M., & Clemens, E. V. (2021). The effect of childhood trauma, personal wellness, supervisory working alliance, and organizational factors on vicarious traumatization. Journal of Mental Health Counseling, No 34, pp. 133–153. URL: https://meridian. allen press.com/jmhc/article-abstract/34/2/133/178059/The-Effect-of-Childhood-Trauma-Personal-Wellness?redirectedFrom=fulltext.